

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/82/2023
Identifikačné číslo spisu:	1211221647
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1211221647.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne H. Q., narodenej XX. G. XXXX, B., Z. X, B., zastúpenej advokátom JUDr. Danielom Urbanom, Bratislava, Uhrova 18, Bratislava, proti žalovaným: 1/ EKZ PLUS, s.r.o., Trnava, Beethovenova 33, IČO: 36 615 871, zastúpená advokátkou JUDr. Oľgou Šajdíkovou, Bratislava, Kašmírska 24, Bratislava, 2/ P. L. X., narodený XX. F. XXXX, O., P. XX, zastúpený advokátkou JUDr. Editou Balážikovou, Partizánske, Jesenského 5, o určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke a záložnej zmluvy, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 11C/161/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. novembra 2019 sp. zn. 3Co/131/2017, o návrhu žalobkyne na odloženie právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky do právoplatného skončenia konania o dovolaní žalobkyne o d k l a d á p r á v o p l a t n o s ť rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. novembra 2019 sp. zn. 3Co/131/2017.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“, alebo „prvoinštančný súd“) z 25. novembra 2016, č.k. 11C/161/2011-582, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu (výrok I.) o určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke 2 600 000 Sk z 20. marca 2007 uzavretej medzi žalovaným 1/ ako dlžníkom a žalovaným 2/ ako veriteľom (ďalej len „zmluva o pôžičke“) a o určenie neplatnosti záložnej zmluvy z 20. marca 2007 uzavretej medzi žalovaným 1/ ako záložcom a žalovaným 2/ ako záložným veriteľom na zabezpečenie záväzku vyplývajúceho z uvedenej zmluvy o pôžičke (ďalej len „záložná zmluva“), a žalovaným 1/ a 2/ nepriznal proti žalobkyni právo na náhradu trov konania. Druhým výrokom odvolací súd zrušil uznesenie súdu prvej inštancie z 25. novembra 2016, č.k. 11C/161/2011-582, ktorým prvoinštančný súd zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením z 12. septembra 2011. Odvolací súd stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (výrok III).

2. Proti tomuto rozsudku podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“), prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) majúca za to, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil. Odvolací súd sa stotožnil

s tým, že v prejednávanej veci nebol daný naliehavý právny záujem na podaní žaloby o neplatnosť zmluvy o pôžičke a záložnej zmluvy. Dôvody nesprávnosti právneho posúdenia odvolacieho súdu spočívajú v tom, že žalobkyňa použila vhodný prostriedok obrany svojich práv v podobe žaloby o neplatnosť právnych úkonov, pri ktorých naliehavý právny záujem na určení oboch právnych úkonov je jasne daný, aj keď podanie žaloby o neplatnosť právnych úkonov vyplývala priamo z § 137 písm. d) CSP. Žalobkyňa mala za to, že zmluva o pôžičke je neplatná (absolútne), keďže vôbec nebola ako reálny kontrakt uzavretá a taktiež bola presvedčená, že konanie žalovaného 1/ bolo vo vzťahu k žalobkyni v hrubom rozpore s dobrými mravmi a nesmie požívať právnu ochranu. Na základe uvedeného žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, prípadne, aby dovolací súd podľa § 449 ods. 3 CSP zmenil rozsudok odvolacieho súdu tak, že žalobe vyhovie a žalobkyni prizná náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/.

2.1. V rámci svojho dovolania žiadala odložiť právoplatnosť napadnutého rozhodnutia podľa § 444 ods. 2 CSP nakoľko pre žalobkyňu má rozhodnutie o dovolaní význam, lebo inak by výkonom záložného práva zo strany žalovaného 2/ stratila vlastnícke právo k svojmu bytu. O odklad právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu dovolateľka opätovne požiadala podaním z 08. septembra 2023 a z 02. októbra 2023, v ktorých uviedla, že medzičasom žalovaný 2/ pristúpil k výkonu záložného práva. Dovolateľka obdržala od spoločnosti Dom dražieb s.r.o., Výzvu na umožnenie obhliadky nehnuteľnosti za účelom vyhotovenia znaleckého posudku, a to napriek tomu, že liste vlastníctva je poznamenané dovolacie konanie. Mala za to, že výkonom záložného práva zo strany žalovaného 2/ by stratila vlastnícke právo k svojmu bytu a zmaril by sa význam samotného dovolacieho konania.

3. V zmysle ustanovenia § 444 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ak nejde o rozhodnutie, ktoré ukladá povinnosť plniť, dovolací súd môže na návrh odložiť jeho právoplatnosť, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa; ustanovenie § 230 tým nie je dotknuté.

4. Inštitút odkladu právoplatnosti bol novelou Civilného sporového poriadku prevedenou zákonom č. 350/2018 Z. z. zavedený preto, aby bolo možné odložiť právne účinky aj takých rozhodnutí, pri ktorých nie je nútený výkon možný, avšak ktoré môžu mať pre dovolateľa rovnako nepriaznivé dôsledky.

5. Účelom inštitútu odkladu právoplatnosti alebo vykonateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu napadnutého dovolaním je ochrana dovolateľa pred nepriaznivými účinkami tohto rozhodnutia - napríklad vzniku škody, keďže podanie dovolania nemá vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť napádaného rozhodnutia.

6. Zákonodarca pojem „dôvody hodné osobitného zreteľa“ výslovne nešpecifikuje, právna doktrína však uvádza, že súd spravidla odloží vykonateľnosť (právoplatnosť), ak 1/ výsledky konania alebo samotné dovolanie osvedčujú predpoklad úspešnosti dovolania (napr. ak je zo spisu zrejmé, že rozhodnutie trpí zmatnosťou), 2/ ak existuje hrozba vzniku nenapraviteľnej ujmy alebo ťažko napraviteľnej ujmy (napr. v prípade pravdepodobnosti, že rozhodnutie bude zrušené a následky zrušeného rozhodnutia by už nebolo možné reštituovať), alebo 3/ ak by výkonom rozhodnutia mohol byť zmarený význam a účinok preskúmania a rozhodnutia o dovolaní. V okolnostiach tej-ktorej veci však nie sú vylúčené ani ďalšie dôvody odkladu právoplatnosti. Podľa judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok sp. zn. 5Cdo/85/99, uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR, 2000, č. 5, pod č. 90) zároveň platí, že dovolací súd nariadi odklad vykonateľnosti alebo právoplatnosti napadnutého rozhodnutia „iba v prípadoch, keď predpokladá jeho zrušenie a takýto odklad nariaďuje preto, aby zabránil jeho realizácii a tým aj prípadným komplikáciám vzniknutým zrealizovaním napadnutého rozhodnutia.“

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k názoru, že návrh žalobkyne na odklad právoplatnosti napadnutého rozhodnutia je dôvodný, pretože v prejednávanej veci existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre vyhovie predmetnému procesnému návrhu, preto odložil právoplatnosť rozhodnutia odvolacieho súdu tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, a to až do právoplatnosti rozhodnutia o

dovolání žalobkyne.

9. Toto rozhodnutí přijal senát nejvyššího soudu poměrem hlasů 3 : 0.

Poučení:

Proti tomuto uznesení není přípustný opravný prostředek.